

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20221108-215)

**Betreffende de tariefsaldi gerapporteerd door de
netbeheerder SIBELGA met betrekking tot het boekjaar
2021**

Elektriciteit

**Opgesteld op basis van artikel 9quinquies, 20° van de
ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van
de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
en de tariefmethodologie elektriciteit van 7 maart 2019**

08/11/2022

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Rechtsgrondslag	3
1.2	Historiek van de procedure	4
2	Volledigheid van de ontvangen stukken.....	5
3	Overeenstemming van de gerapporteerde gegevens.....	6
3.1	Overeenstemming van de cijfergegevens met het investeringsplan.....	6
3.2	Overeenstemming van de cijfergegevens met het ODO-verslag.....	9
3.3	Aanpak van de ODO-kosten door BRUGEL.....	10
4	Innovatieve projecten.....	11
5	Projecten IT-roadmap.....	12
5.1	Procedure	12
5.2	Overzicht.....	12
5.3	Gerealiseerd in 2021	13
6	KPI-indicatoren.....	16
7	Controle van de saldi.....	19
7.1	Gedistribueerde volumes.....	20
7.2	Follow-up van de beslissing betreffende de ex-post-controle 2020.....	21
7.3	Verbonden ondernemingen of ondernemingen met een deelnemingsverhouding	21
7.4	Geleverde inspanningen op het vlak van kostenbeheersing	21
7.5	Controle op de toepassing van de evolutie van het totale inkomen.....	22
7.6	Evolutieparameters van de RAB en van de berekening van het rendementspercentage van het gereguleerd actief.....	22
7.7	Controle van het redelijke karakter van de kosten	24
7.7.1	Beheersbare kosten	25
7.7.2	Niet-beheersbare kosten.....	27
7.8	Algemene voorstelling van de gerapporteerde saldi	31
7.8.1	Voorstelling van de beheersbare saldi 2021	31
7.8.2	Voorstelling van de niet-beheersbare saldi 2020.....	32
8	Evolutie van het tariefreguleringsfonds elektriciteit	33
9	Bestemming van het tarieffonds	35
10	Beslissingen	36
11	Algemeen voorbehoud	36
12	Beroep	37

I Inleiding

De regulatoire saldi worden bepaald als zijnde het vastgestelde verschil, voor elk van de jaren van de regulatoire periode, tussen enerzijds de geraamde kosten die zijn opgenomen in het goedgekeurde budget en de reële gerapporteerde kosten en anderzijds de geraamde inkomsten die zijn opgenomen in het goedgekeurde budget en de geregistreerde inkomsten. Deze beslissing heeft betrekking op het boekjaar 2021.

I.1 Rechtsgrondslag

Artikel 9^{quinquies}, 20° van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna de "Elektriciteitsordonnantie") en artikel 10ter, 18° van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegenisretributies inzake gas en elektriciteit en houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna de "Gasordonnantie"), bepalen het volgende:

"[...] het positieve of negatieve saldo tussen de kosten (inclusief de vergoeding bepaald in 9°) en de ontvangsten die jaarlijks opgelopen en geboekt zijn door de distributienetbeheerder tijdens een regulatoire periode, wordt elk jaar door de distributienetbeheerder op transparante en niet-discriminerende wijze berekend. Dat jaarlijkse saldo wordt gecontroleerd en gevalideerd door BRUGEL dat bepaalt volgens welke modaliteiten het wordt afgetrokken van of toegevoegd aan de kosten ten laste van de afnemers, of toegewezen wordt aan het boekhoudkundig resultaat van de distributienetbeheerder."

Artikel 5.2 van de beslissing van BRUGEL van 7 maart 2019 betreffende de tariefmethodologie elektriciteit (hierna "tariefmethodologie elektriciteit") en van de analoge beslissing betreffende de tariefmethodologie gas (hierna "tariefmethodologie gas") stelt ook:

"BRUGEL controleert jaarlijks, per type saldo, de door de distributienetbeheerder gerapporteerde saldi en hun onderdelen met betrekking tot het voorbije exploitatiejaar en valideert het bedrag."

Dit document beantwoordt aan de verplichtingen opgelegd door de bovenvermelde bepalingen voor de regulatoire saldi 2021.

1.2 Historiek van de procedure

- In overeenstemming met punt 7.2 van de tariefmethodologie elektriciteit en haar equivalent voor gas heeft SIBELGA (hierna de "*distributienetbeheerder*" of "DNB") op 15 maart 2022 de documenten van haar jaarverslag 2021 aan BRUGEL bezorgd, behalve het KPI-verslag.
- SIBELGA heeft het bovengenoemde KPI-verslag op 17 maart 2022 ingediend.
- BRUGEL heeft op 22 april 2022, per e-mail, een geheel van vragen en verzoeken om bijkomende informatie bezorgd. Deze e-mail bevatte ook een voorstel van tijdschema voor de ontvangst van de antwoorden, en vermeldde dat de vragen over de KPI's de week daarop afzonderlijk zouden worden verstuurd.
- SIBELGA heeft op 26 april 2022 een termijn voor de inzending van de antwoorden gevraagd. BRUGEL ging akkoord met dit verzoek, op voorwaarde dat de antwoorden op twee prioritaire vragen (V21 en V27) binnen 10 dagen zouden worden ingediend en dat de toezending van de vragen van BRUGEL over de KPI's zou worden uitgesteld.
- SIBELGA heeft de antwoorden op de twee prioritaire vragen ingediend op 29 april 2022.
- Op 1 juni 2022 heeft BRUGEL van SIBELGA de antwoorden gekregen op de vragen die werden gesteld op 22 april 2022.
- De raad van bestuur van BRUGEL heeft het ontwerp van deze beslissing op 08 november 2022 goedgekeurd.

Tijdens de hele procedure waren er ook vele telefonische contacten tussen de technische deskundigen van BRUGEL en SIBELGA.

2 Volledigheid van de ontvangen stukken

Punt 7.2 van de tariefmethodologie vermeldt alle documenten, verslagen en gegevens die aan BRUGEL moeten worden bezorgd om de saldi te kunnen valideren.

Alle documenten, verslagen en gegevens werden aan BRUGEL bezorgd op elektronische drager en stemmen overeen met de voorschriften van de methodologie. De ontvangen stukken zijn:

- De gegevens vereist door het in punt 7.1. van de methodologie gedefinieerde rapporteringsmodel, met inbegrip van:
 - De geconsolideerde jaarrekening van het boekjaar 2021;
 - De door de netbeheerder voor alle gereguleerde activiteiten vastgestelde verschillen, zowel met betrekking tot het resultaat van het boekjaar als met betrekking tot de gecumuleerde saldi uit het verleden, met inbegrip van eventuele bewijsstukken;
- De bijlagen van de in punt 7.1. van de methodologie gedefinieerde rapporteringsmodellen, met:
 - De rekeningen van de dochterondernemingen (balans, balans en resultatenrekening BNO, analytische boekhouding, balans en resultatenrekening van Atrias);
 - Een rapport over de bijkomende activiteiten;
 - Drie rapporten over de hoeveelheden en de euro's die in 2021 werden ontvangen uit de toepassing van niet-periodieke tarieven (elektriciteit, gas, gemengd);
 - Andere informatie, meer bepaald over de RAB;
 - Een volledige balans van SIBELGA.
- Het verslag van het auditcomité met betrekking tot 2021;
- De notulen van de verschillende vergaderingen van de raad van bestuur van SIBELGA die in 2021 hebben plaatsgevonden;
- Twee documenten over de gerealiseerde gegevens 2021 van de IT-roadmap.

In het kader van het verzoek om bijkomende informatie heeft SIBELGA de volgende stukken aan BRUGEL bezorgd:

- Het verslag van de commissaris aan de algemene vergadering voor het boekjaar 2021;
- Het governanceverslag 2021;
- De collectieve arbeidsovereenkomsten met betrekking tot de in het boekjaar 2021 toegekende niet-recurrerende remuneratie (incl. de balance score card);
- De andere informatie-elementen en bijlagen vermeld in de aanvraag tot bijkomende informatie die naar SIBELGA werd verstuurd.

BRUGEL merkt op dat SIBELGA over het algemeen genomen blijkt geeft van transparantie en steeds de vragen van BRUGEL heeft beantwoord. BRUGEL stelt echter vast dat, hoewel sommige van zijn vragen op stelselmatige wijze zijn geformuleerd, SIBELGA het gevraagde niveau van detail niet onmiddellijk verstrekt.

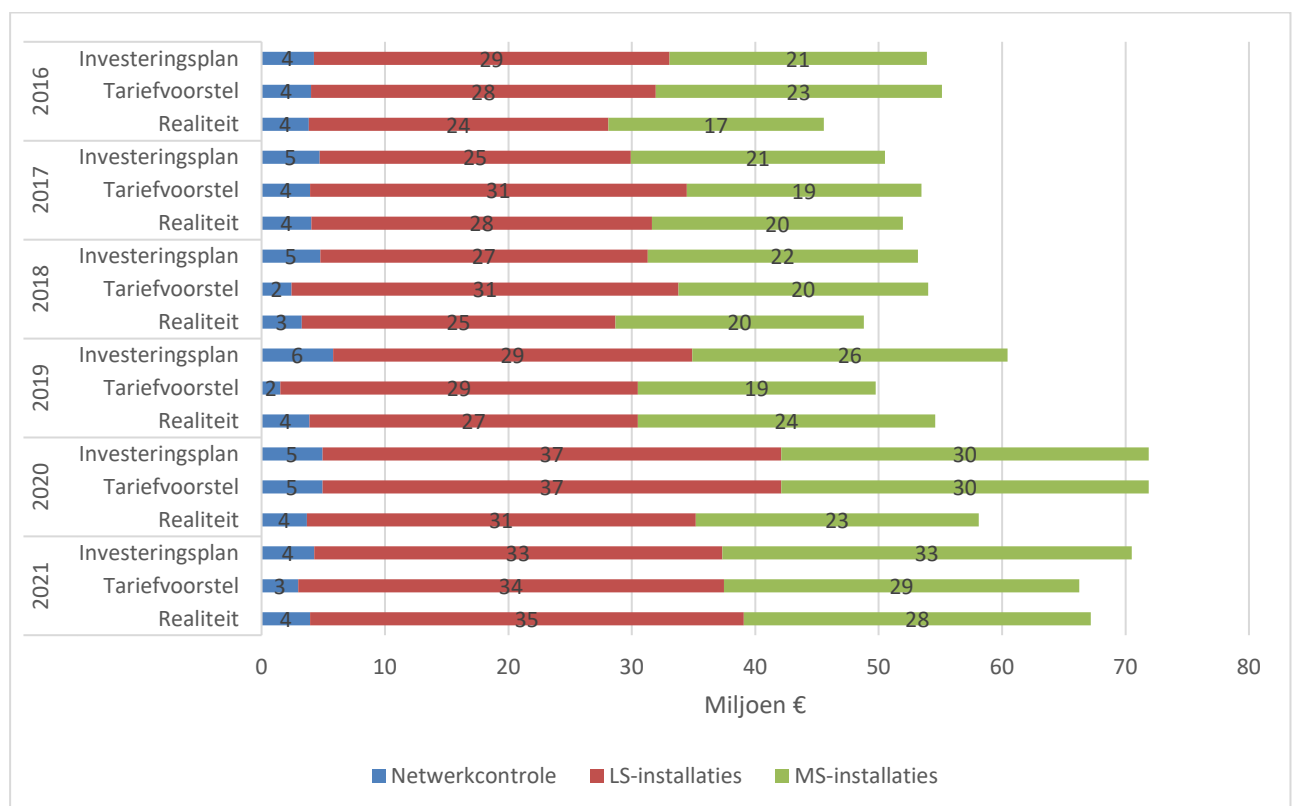
3 Overeenstemming van de gerapporteerde gegevens

3.1 Overeenstemming van de cijfergegevens met het investeringsplan¹

BRUGEL heeft de evolutie van de materiële vaste activa en de coherentie met de door SIBELGA gepresenteerde investeringsplannen gecontroleerd.

De antwoordelementen die SIBELGA tijdens de controle heeft verstrekt, stellen BRUGEL in staat de goede coherentie van de bezorgde gegevens te bevestigen.

De onderstaande grafiek toont voor elk investeringstype de verschillen tussen het tariefvoorstel, de investeringsplannen en de realiteit.

Figuur I: Waargenomen verschillen tussen het initiële tariefvoorstel, de investeringsplannen en de realiteit²

¹ Investeringsplan zoals bedoeld in artikel 12 van de Elektriciteitsordonnantie

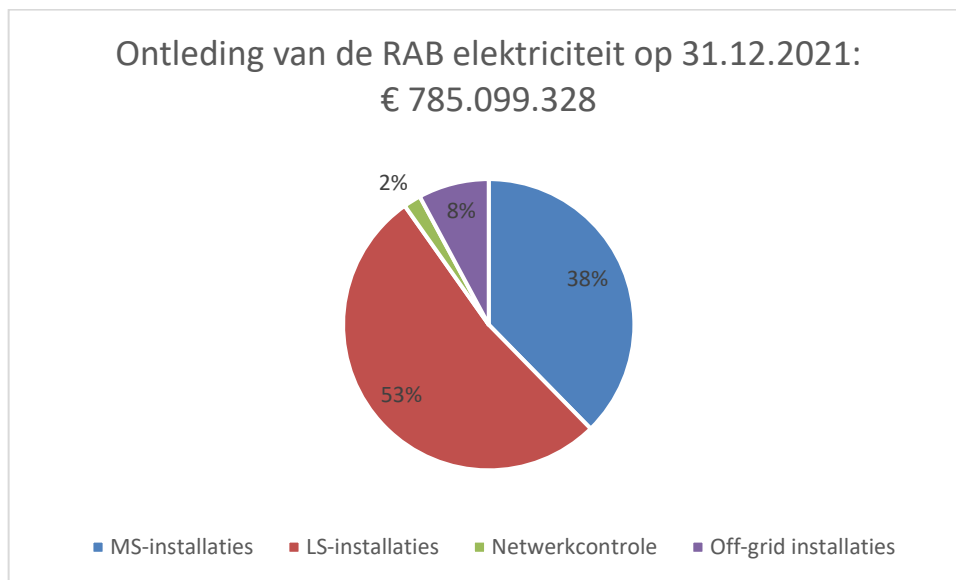
² Voor het jaar 2016 is het bedoelde investeringsplan dat voor de periode 2016-2020; voor 2017 is het dat voor de jaren 2017-2021 enzovoort.

In 2016 lag de realiteit van de investeringen onder de prognoses van het investeringsplan en het tariefvoorstel. In 2017 zien we een omkering van de trend van de twee voorbije jaren: de realiteit van 2017 ligt boven de prognose van het investeringsplan maar nog altijd onder de prognose van het tariefvoorstel (de aangehaalde verschillen blijven evenwel gering). In 2018 lag de realiteit van de investeringen opnieuw onder wat in het investeringsplan en het tariefvoorstel was voorzien. In 2019 ligt de realiteit boven de prognoses van het tariefvoorstel, maar onder de prognoses van het investeringsplan. Aan het einde van de tariefperiode is het niet verwonderlijk dat dit soort verschillen zich voordoen. Evenzo werden het investeringsplan en het tariefvoorstel voor 2020 tegelijk opgesteld (in 2019), wat een verklaring biedt voor de gelijkheid tussen investeringsplan en tariefvoorstel.

In 2020 waren de investeringen lager dan de prognoses van het tariefvoorstel in zowel midden- als laagspanning. Op het vlak van middenspanning zijn het voornamelijk de investeringen in kabels en lijnen die dit verschil verklaren (-23%). Ook de investeringen in de leveringspunten blijven ver onder de prognoses (-68%). Hierover ondervraagd verklaart SIBELGA dat de hierna genoemde elementen aanleiding geven tot heel wat wijzigingen van de planning en tot vertragingen die de verschillen ten opzichte van de prognoses rechtvaardigen: de complexiteit van deze werken, het overleg met de andere actoren, de toename van het aantal externe vragen, de gevolgen van de gezondheids crisis, de problemen met de levering van uitrustingen en de vereiste vergunningen.

In 2021 liggen de werkelijke investeringen iets boven het tariefvoorstel en ruim onder het investeringsplan. Deze vaststelling wordt hoofdzakelijk verklaard door de kosten voor middenspanning, meer bepaald voor de leveringspunten - Gebouwen en kabels & leidingen. Wat de eerste categorie betreft, verklaart Sibelga het verschil door een vermindering van de aan Sibelga gefactureerde bedragen in het kader van de werkzaamheden van Elia aan de bevoorradingsposten van Josaphat en Berchem (gerealiseerde kosten van € 1,8 M tegenover € 5,6 M gebudgetteerd). Voor kabels zijn de lager dan geplande gerealiseerde kosten het gevolg van een lager dan verwachte vraag naar het leggen van kabels als gevolg van het herstel van gebreken, de externe vraag of de vervanging van oude kabels.

De RAB elektriciteit bedraagt op 31.12.2021 € 785.099.328 en is als volgt samengesteld:

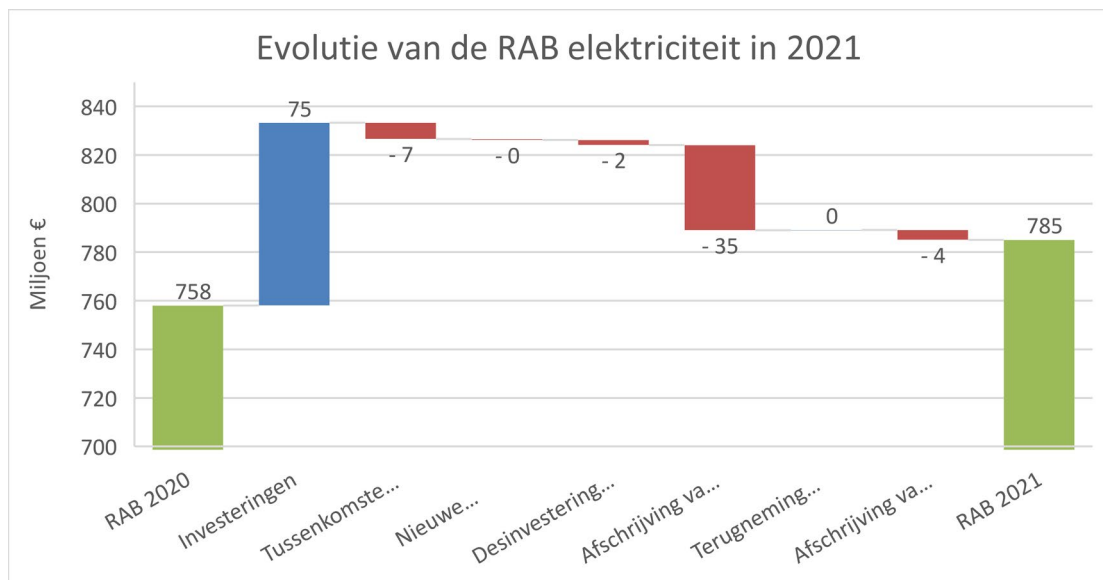
Figuur 2: Ontleding van de RAB elektriciteit op 31.12.2021

De RAB elektriciteit is dus voornamelijk, voor 53%, samengesteld uit laagspanningsinstallaties.

Figuur 3 toont de evolutie van de RAB elektriciteit in de loop van het jaar 2021 per post. De investeringen vertegenwoordigen de belangrijkste stijging en de afschrijvingen (van de aankoopwaarde en de meerwaarde) de belangrijkste daling.

Merk op dat, naast de specifieke investeringen in het elektriciteitsnet, voor de analyse van de totale bedragen de investeringen buiten het net ("*gemengd*" en die niet tot het analysekader van het investeringsplan behoren) moeten worden toegevoegd. De investeringen in de installaties buiten het net worden verdeeld tussen elektriciteit en gas aan de hand van verdeelsleutels (65% elektriciteit, 35% gas), overeenkomstig de tariefmethodologie. Het gaat immers voornamelijk om administratieve gebouwen die niet rechtstreeks aan de ene of andere energie kunnen worden toegewezen. Uit de door SIBELGA toegestuurde gegevens blijkt bijvoorbeeld dat de investeringen in administratieve gebouwen in 2021 33% onder de prognoses liggen. Over het geheel genomen liggen de investeringen in netinstallaties echter 16% boven de prognoses, vooral door de posten "rollend materieel" en "meubilair en inrichting".

In 2021 steeg de waarde van de RAB elektriciteit met ongeveer € 27 miljoen of 3,6% (3,3% in 2020).

Figuur 3: Evolutie van de RAB elektriciteit in 2021

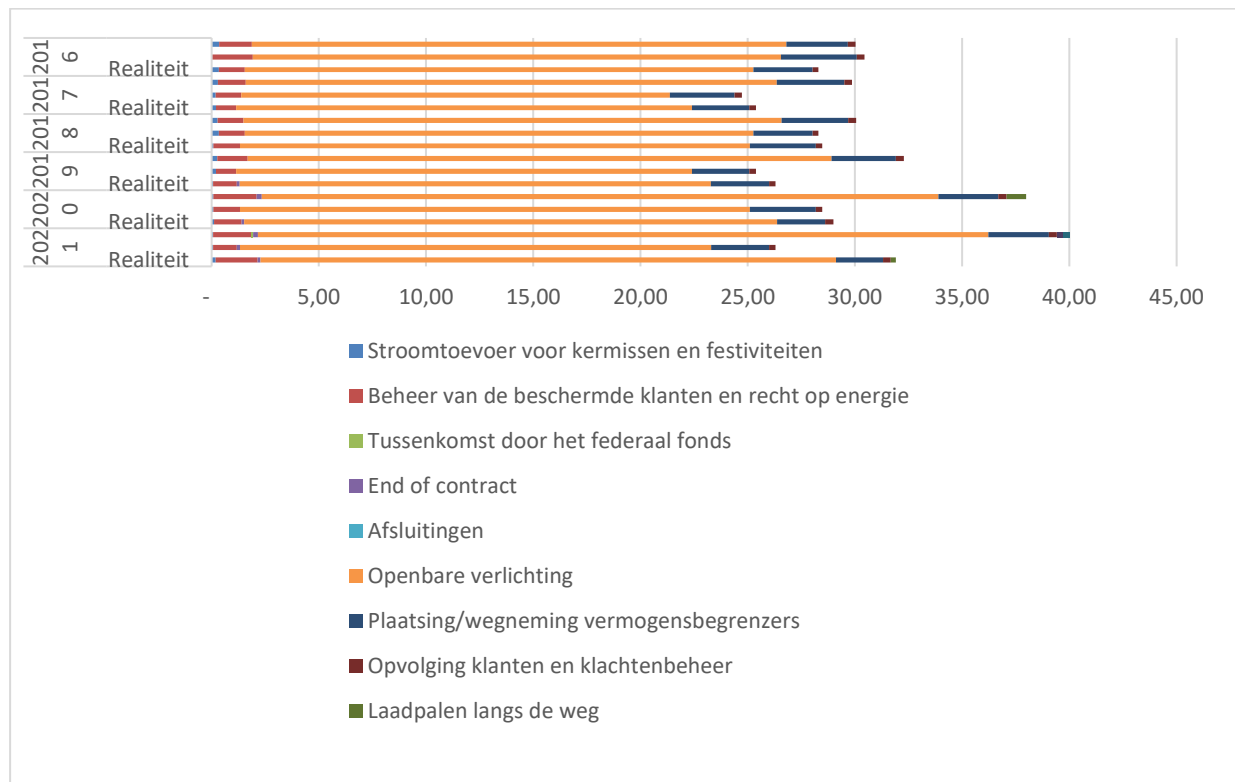
3.2 Overeenstemming van de cijfergegevens met het ODO-verslag³

BRUGEL heeft de bedragen gecontroleerd die zijn opgenomen in de door SIBELGA bezorgde verslagen over de uitvoering van de openbare dienststopdrachten ten opzichte van de bedragen die zijn opgenomen in de *ex post* verslagen. De antwoordelementen die SIBELGA tijdens de controle heeft verstrekt, stellen BRUGEL in staat de goede coherentie van de bezorgde gegevens te bevestigen.

We willen er hier op wijzen dat het specifieke voorstel 2021, na de in 2016⁴ aangebrachte wijzigingen, op de realiteit van 2019 gebaseerd is. Het specifieke voorstel 2021 bedraagt € 26.346.254, wat overeenkomt met de realiteit van 2019. Deze wijziging was bedoeld om het verschil tussen het ODO-programma en de realiteit te compenseren. De kosten van de ODO waren immers algemeen beschouwd lager dan de gebudgetteerde kosten. Deze wijziging beperkt de tariefsaldi en versterkt het verband tussen de distributietarieven en de kosten van de ODO. De onderstaande grafiek toont voor elk kostentype de verschillen tussen het tariefvoorstel, de uitvoeringsprogramma's en de realiteit.

³ Uitvoeringsprogramma voor de openbare dienststopdrachten bedoeld in artikel 25 van de elektriciteitsordonnantie.

⁴ Beslissing 20161110 – 39

Figuur 4: Waargenomen verschillen tussen de tariefvoorstellen, de ODO-verslagen en de realiteit

In 2021, en voor het eerst sinds 2016, stellen we vast dat de realiteit aanzienlijk afwijkt van het specifieke voorstel (+21%). De belangrijkste bron van deze afwijking is de ODO "openbare verlichting", met een kostprijs van € 27 M, een stijging met +22% ten opzichte van het specifieke voorstel en met +8% ten opzichte van het werkelijke cijfer voor 2020.

3.3 Aanpak van de ODO-kosten door BRUGEL

BRUGEL kan in zijn advies over het ODO-programma of in zijn advies over het verslag betreffende de uitvoering van de openbare dienststopdrachten verwerpingen (of principes voor eventuele verwerpingen) voorstellen. Desgevallend kunnen, na goedkeuring door de Regering, bepaalde kosten worden verworpen (met name voor openbare verlichting).

Deze procedure is de enige mogelijkheid die het huidige wettelijke kader biedt om ervoor te zorgen dat SIBELGA de haar toevertrouwde openbare dienststopdrachten op een kostenefficiënte en verantwoorde manier uitvoert. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de invoering van sancties of stimulerende regulering voor deze kostencategorie immers niet toegestaan.

Punt 6.7.2.1 van deze beslissing heeft betrekking op de verwerping van ODO-kosten volgens de hierboven beschreven procedure.

4 Innovatieve projecten

De tariefmethodologieën 2020-2024 bepalen in punt 1.1.4.1.3 dat SIBELGA een financiering van de reguleringsfondsen kan genieten om bepaalde innovatieve projecten te verwezenlijken.

De beslissing 20210511-159 van 11 mei 2021 keurde de aanvraag van SIBELGA goed voor de financiering van twee innovatieve projecten: Hydrogen to Grid National Living Lab (H2GridLab) en Facilitation autoconsommation collective (ACC).⁵ De financiering via de reguleringsfondsen wordt vanaf 2021 toegestaan voor bedragen van € 485.806 (H2GridLab) en € 486.344 (ACC).

Uit deze ex-post-controle is gebleken dat de kosten van de haalbaarheidsstudie voor H2GridLab momenteel ver onder het toegestane budget liggen (€ 111.000 aan kosten gemaakt in 2021 voor een totaalbudget van € 485.806 over twee jaar). Sibelga rechtvaardigt dit verschil doordat haar ambities neerwaarts zijn bijgesteld en zich momenteel beperken tot samenwerking met de academische wereld, een competentiecentrum lage druk en de energiemodellering van de site.

Wat het ACC-project betreft, vertegenwoordigen de in 2021 gemaakte kosten (€ 308.121) een groot deel van de aan SIBELGA toegekende enveloppe (€ 486.344 over vier jaar uit het reguleringsfonds). SIBELGA rechtvaardigt deze realiteit door een groot aantal gemeenschappen die belangstelling hebben voor het project (6 gemeenschappen en 126 klanten in 2 jaar, het budget voorzag in een totaal van 8 gemeenschappen en 160 klanten over 5 jaar), aanzienlijke kosten voor voorbereidende werkzaamheden, nieuwe activiteiten die bij Sibelga moeten worden ontwikkeld en de overgang van MIG4 naar MIG6.

Gezien het grotere aantal gemeenschappen dat geïnteresseerd is in het project dan Sibelga in haar oorspronkelijke projectie had geraamd en de meer specifieke werklust dan verwacht, heeft Sibelga op 27 juli 2022 ook een verzoek ingediend om het budget voor het innovatieve ACC-project uit te breiden. Dit verzoek wordt momenteel door Brugel onderzocht.

⁵ <https://www.brugel.brussels/publication/document/beslissingen/2021/nl/BESLISSING-159-GOEDKEURING-FINANCIERING-INNOVATIEVE-PROJECTEN.pdf>

5 Projecten IT-roadmap

5.1 Procedure

Punt 1.1.4 van de voor de periode 2020-2024 toepasselijke tariefmethodologieën, zowel voor elektriciteit als voor gas, voorziet in een nieuwe projectbenadering die toepasselijk is vanaf 2020.

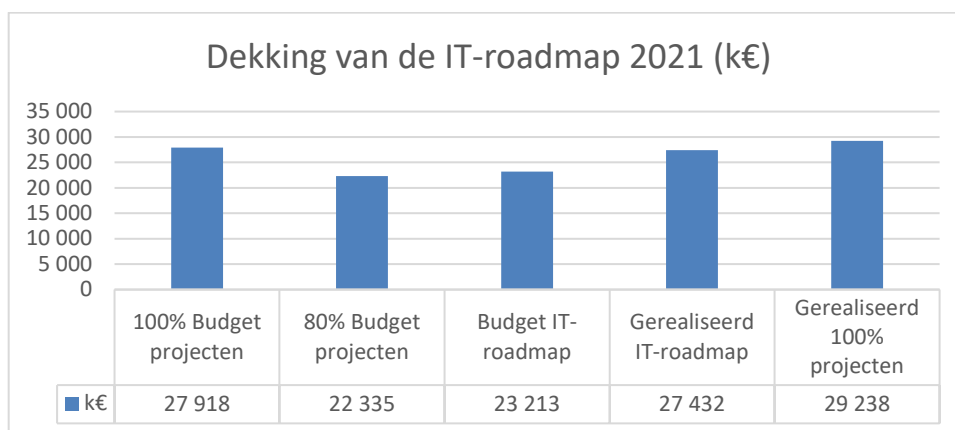
De methodologieën wijzen de projecten aan die moeten worden opgenomen in een "IT-roadmap" (voornamelijk IT-projecten, de investeringsprojecten overeenkomstig artikel 12 van de elektriciteitsordonnantie, de innovatieve projecten en de projecten in verband met de ODO die hier niet in aanmerking komen).

Voorts stelt beslissing 88 van 03/04/2019 de richtlijnen vast die de DNB moet volgen met betrekking tot het schema van IT-roadmap⁶.

De IT-roadmap voor het jaar 2021 werd in september 2020 door BRUGEL ontvangen, samen met het initiële tariefvoorstel. De procedure met betrekking tot de IT-roadmap werd echter onafhankelijk van de validering van de tarieven 2020-2024 uitgevoerd.

In het kader van de huidige ex-post-controle heeft SIBELGA een roadmap toegestuurd met betrekking tot de gerealiseerde gegevens voor het boekjaar 2021. Meerdere vragen die BRUGEL tijdens de procedure aan SIBELGA heeft gesteld, hadden betrekking op de projecten die zijn opgenomen in de IT-roadmap.

5.2 Overzicht

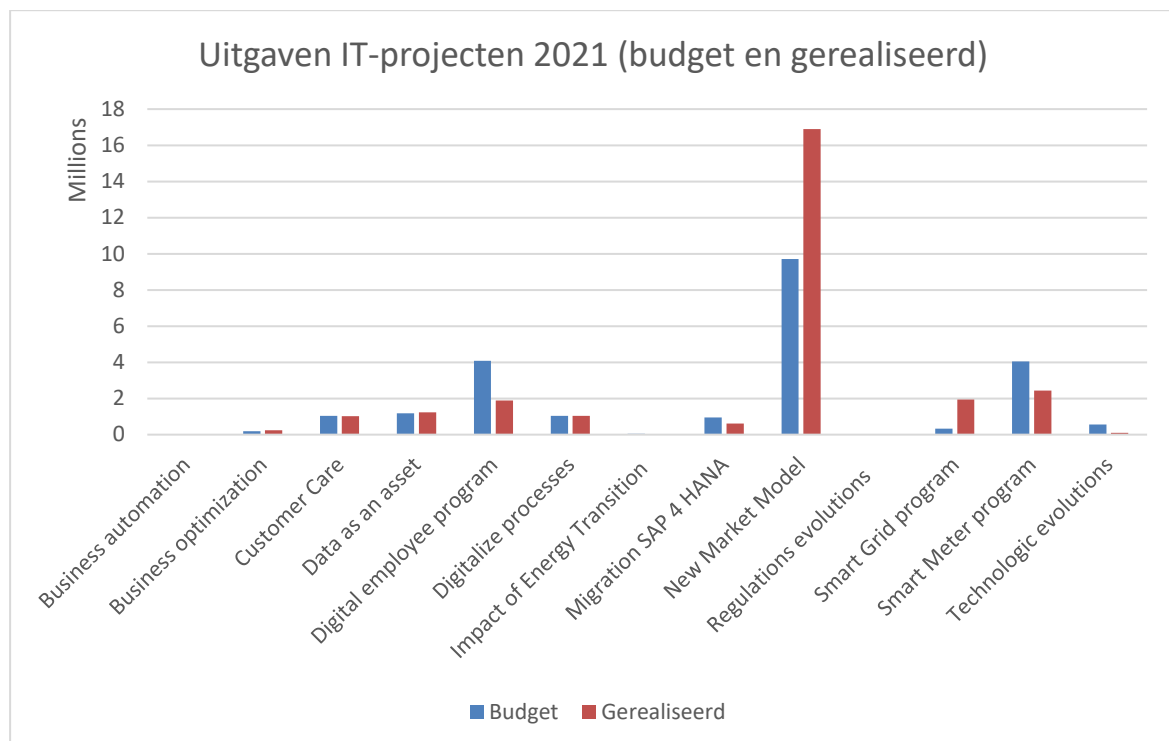
Figuur 5: IT-roadmap 2021

Onderstaande figuur toont de verhouding aan kosten van de projecten waarvoor informatie wordt toegezonden in het kader van de IT-roadmap ten opzichte van het totale budget van de IT-projecten, zoals bepaald in het tariefvoorstel 2020-2024. SIBELGA is gehouden de gedetailleerde opgave te

⁶ <https://www.brugel.brussels/publication/document/beslissingen/2019/nl/BESLISSING-88-hoofdpijnen-IT-roadmap.pdf>

bezorgen van de kosten die werden begroot en gerealiseerd in het door de IT-roadmap beoogde schema om 80% van de begrote kosten van de projecten te dekken. Aan deze voorwaarde is voldaan.

5.3 Gerealiseerd in 2021

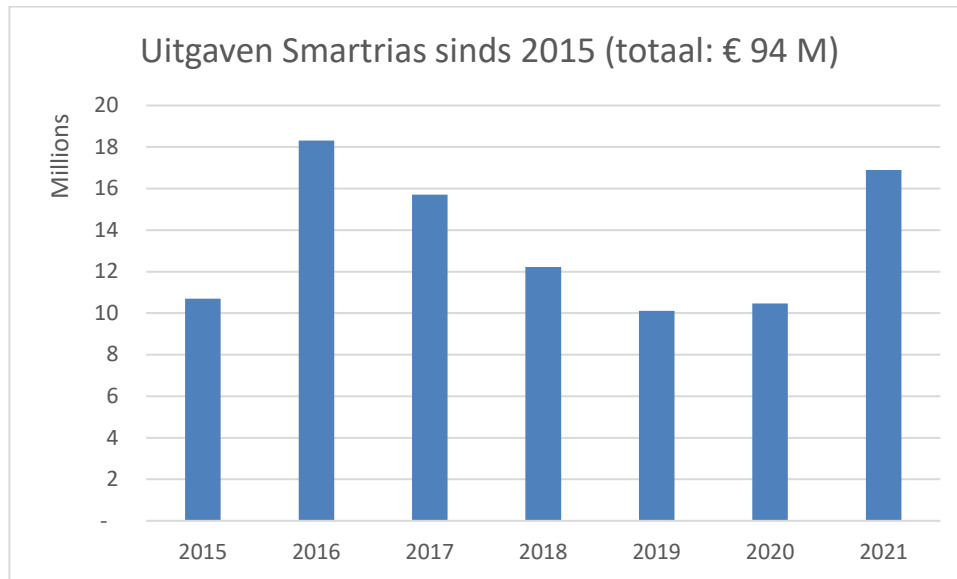

Figuur 6: Uitgaven IT-projecten 2021

De projecten van SIBELGA zijn gestructureerd in 7 "streams" en 12 programma's in verband waarmee de begrote en gerealiseerde uitgaven hierna worden voorgesteld.

Het grootste project op het vlak van uitgaven voor SIBELGA is het project "New market model", dat voornamelijk de IT-ontwikkelingen betreffende het project SMARTRIAS omvat.

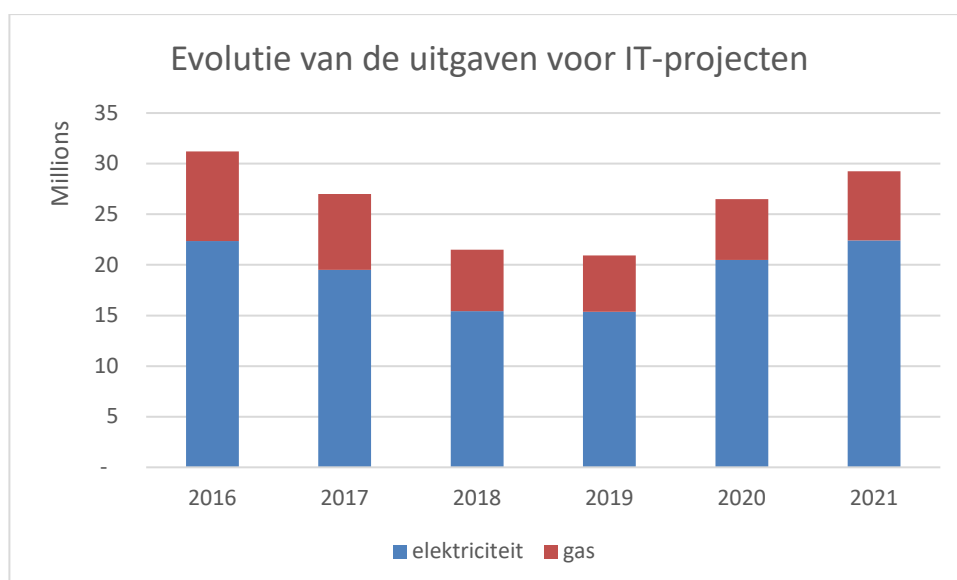
De go-live van dit project vond plaats in november 2021. De uitgaven voor dit project bedragen € 94 miljoen sinds 2015.

Figuur 7: Uitgaven voor Smartrias sinds 2015

Voor de splitsing tussen energiebronnen (elektriciteit en gas) worden verscheidene verdeelsleutels (ex ante en ex post op identieke wijze) gebruikt:

- Volledige aanwending voor een van beide fluïda, indien mogelijk;
- 75% (elektriciteit) – 25% (gas) voor het project SMARTRIAS;
- 65% (elektriciteit) – 35% (gas) voor de "beheersbare" projecten;

Figuur 8: Uitgaven IT-projecten 2016-2021

Men stelt vast dat, net als in voorgaande jaren, de uitgaven voor projecten voor elektriciteit veel hoger zijn dan voor gas. Dit wordt verklaard door het effect van de bovenvermelde verdeelsleutels dat, samen met de hoge uitgaven voor SMARTRIAS, ertoe leidt dat de meerderheid van de kosten aan elektriciteit wordt besteed.

In 2021 gingen de uitgaven voor IT-projecten voor 23% naar gas.

Bovenstaande grafiek toont ook aan dat de totale projectuitgaven van SIBELGA zijn gestegen tussen 2020 (€ 26,5 M) en 2021 (€ 29 M), waarmee de sinds 2019 waargenomen opwaartse trend wordt voortgezet.

6 KPI-indicatoren

De tariefmethodologieën 2020-2024 voorzien in punt 3 in een mechanisme van stimulerende regulering op basis van de doelstellingen voor de kwaliteit van de dienstverlening van SIBELGA⁷. De beslissingen 124 van 27.11.2019 en 126 van 18.12.2019 bevatten de lijst van prestatie-indicatoren (KPI's) die van kracht worden voor de tariefperiode 2020-2024, de prestatietrajecten van deze KPI's en het bijbehorende rapportagestramien.

Het dossier dat SIBELGA op 17.03.2022 heeft toegezonden, bevat een aanvraag tot toekenning van financiële incentives betreffende de resultaten die zijn behaald door alle KPI's die in voornoemde beslissing van BRUGEL worden genoemd, met uitzondering van de KPI betreffende de verwerking van de aanvragen van de leveranciers. Voor het boekjaar 2021 vermeldt SIBELGA de impact van de overgang naar het nieuwe ATRIAS CMS-platform met de start van MIG 6 in november 2021 op verschillende KPI's en meer bepaald op de KPI met betrekking tot de verwerking van de aanvragen van de markt. Wat deze indicator betreft, verzoekt SIBELGA deze KPI niet in te dienen voor het jaar 2021 en de daaropvolgende jaren. Ter ondersteuning van haar verzoek vermeldt SIBELGA de vervanging van bepaalde marktprocessen: MOZA door ILC en plaatsing van een begrenzer door IUA (Initiate Update Access) en het niet beschikbaar zijn van de gegevens voor deze KPI vanaf september 2021, met name als gevolg van de methode voor de berekening van de MOZA-prestaties.

Wat betreft het niet beschikbaar zijn van gegevens voor de KPI over de aanvragen van de leveranciers, wordt in punt 3.1.2.1.4 van de methodologie het geval gespecificeerd van migratie naar een nieuw IT-platform waardoor gegevens verloren zouden gaan. Dit punt is in het bijzonder gericht op de gevallen van sprongen in de historische informatie als gevolg van de migratie naar een nieuw platform en niet als gevolg van de verandering van marktprocessen. BRUGEL begrijpt echter dat de wijziging van bepaalde marktprocessen een herziening van de formules en prestatietrajecten van de desbetreffende KPI's zou kunnen vereisen. Voor de gegevens die in aanmerking moeten worden genomen voor de meting van de KPI met betrekking tot de aanvragen van de leveranciers, stemt BRUGEL er dus uitzonderlijk mee in om enkel de gegevens van de eerste 8 maanden van het jaar 2021 in aanmerking te nemen en geen maximale malus toe te passen wegens een gebrek aan gegevens. Op basis van deze gegevens is het resultaat voor deze KPI 87,81% met valorisaties van de doelstellingen in 2021 van +100% voor een resultaat van 93,31%, 0% voor een resultaat van 89,86% en -100% voor een resultaat van 83,94%. Dit resultaat leidt tot de toepassing van een malus van 34,62%, d.w.z. € -54.842 voor de twee fluïda samen. Hierna volgen de toegekende bedragen uit de enveloppe voor elektriciteit.

Opdrachten van de DNB	KPI	Proces	Maximaal mogelijke toekenning	Vraag Sibelga	Toekenning
Beheer van de elektriciteitsnetten	1. KPI m.b.t. de kwaliteit van het netbeheer	Ongeplande onderbrekingen	€ 191.654	€ 180.538	€ 180.538

⁷ <https://www.brugel.brussels/publication/document/beslissingen/2019/nl/Beslissing-126-NL-GOEDKEURING-KPI-INGEVOERD-DOOR-SIBELGA.pdf>

Marktfacilitator	2. KPI m.b.t. de kwaliteit van het beheer van de meetgegevens	Meteropname	€ 53.237	€ 31.900	€ 31.900
Marktfacilitator	2. KPI m.b.t. de kwaliteit van het beheer van de meetgegevens	Doorgifte van de gegevens en rectificatie	€ 18.633	€ 13.315	€ 13.315
Marktfacilitator	2. KPI m.b.t. de kwaliteit van het beheer van de meetgegevens	Rectificatie & raming van de gegevens	€ 15.971	€ 6.801	€ 6.801
Marktfacilitator	3. KPI m.b.t. de kwaliteit van de dienstverlening aan de markt	Werken bij de klant	€ 95.827	€ 0	€ -33.175
Dienstverlening aan de DNG	4. KPI m.b.t. de kwaliteit van de behandeling van klachten en verzoeken tot schadevergoeding	Klachtenbehandeling	€ 38.331	€ 38.331	€ 38.331
Dienstverlening aan de DNG	4. KPI m.b.t. de kwaliteit van de behandeling van klachten en verzoeken tot schadevergoeding	Kwaliteit van de behandeling	€ 47.913	€ 47.913	€ 47.913
TOTAAL			€ 461.566	€ 318.797	€ 285.623

Tabel 1: Samenvatting van de vragen vanwege SIBELGA met betrekking tot de stimulerende regulering op basis van doelstellingen*

De maximale enveloppe waarin de methodologie voorziet voor de vergoeding van SIBELGA in het kader van de stimulerende regulering op basis van doelstellingen (berekend als zijnde gelijk aan 2,75% van de billijke marge), was voor elektriciteit gelijk aan € 638.845. Rekening houdend met de geldende KPI's zou een bedrag van € 461.566 toegekend mocht SIBELGA 100% van de doelstellingen voor de 13 geldende indicatoren op 1 januari 2021 hebben bereikt. Deze 13 indicatoren zijn ondergebracht in 3 dienstenfamilies (bevoorradingskwaliteit, marktfacilitator en levering van diensten aan de DNG), zoals vermeld in de bovenstaande figuur.

Na aanvullende vragen van BRUGEL heeft SIBELGA aan BRUGEL alle resultaten meegedeeld van de 12 indicatoren die van kracht werden voor het jaar 2021 en de resultaten van de indicator betreffende de aanvragen van de leveranciers voor de eerste 8 maanden van het jaar, alsook de gegevens die nodig zijn voor de toekenning van de financiële stimulansen. Zoals eerder toegelicht, in haar verzoek, worden de financiële resultaten van de KPI inzake de aanvragen van de leveranciers niet in aanmerking genomen. Na onderzoek van deze vraag heeft BRUGEL besloten rekening te houden met de resultaten van de eerste 8 maanden van deze KPI en een malus van € 33.175 toe te passen die overeenstemt met de resultaten die voor deze KPI werden behaald. **Dit komt overeen met een totaalbedrag van € 285.623 (of 61,88% van het maximum op basis van de geselecteerde indicatoren), dat BRUGEL toekent als aanvullende vergoeding in het kader van de stimuleringsregeling inzake de doelstellingen.**

Wat betreft het verzoek van SIBELGA om deze KPI niet in te dienen voor de volgende jaren, kan BRUGEL dit verzoek niet aanvaarden gezien de huidige context en de vereisten voor een goede

werking van de markt door een betere uitvoering van de marktprocessen en de tijdige verwerking van de aanvragen van de leveranciers. BRUGEL nodigt SIBELGA wel uit regels voor te stellen voor de berekening van de prestaties (inclusief de prestatietrajecten voor de rest van de reguleringsperiode) voor de nieuwe processen ILC en IUA. Er kan voorafgaand overleg plaatsvinden voorafgaand aan de formele ontvangst van het voorstel van SIBELGA. In afwachting van de ontvangst van een dergelijk voorstel blijft de KPI met betrekking tot de aanvragen van de leveranciers van kracht voor de andere marktprocessen (Cut-off, DROP, EoC Res en non Res).

7 Controle van de saldi

Sommige delen van de rapporteringsmodellen die aanvankelijk op 15.03.2022 werden ontvangen, werden in later ontvangen documenten gecorrigeerd (met name het antwoord op het verzoek om aanvullende informatie dat op 22.04.2022 naar SIBELGA werd verstuurd).

SIBELGA heeft de antwoordelementen op 01.06.2022 teruggestuurd.

De controle-elementen hadden met name betrekking op:

- 1) De follow-up van de beslissingen over de vorige ex-post-controles;
- 2) De scheiding tussen de gereguleerde activiteiten, de niet-gereguleerde activiteiten en de andere activiteiten van SIBELGA, en de afwezigheid van kruissubsidiëring;
- 3) De geleverde inspanningen op het vlak van kostenbeheersing;
- 4) De toepassing van de regels voor de evolutie van het totaal inkomen;
- 5) De berekening van de RAB en het rendementspercentage van het gereguleerd actief;
- 6) Het redelijke karakter van de kosten, met voor het boekjaar 2021 bijzondere aandacht voor:
 - De follow-up van de kosten van informaticaprojecten, strategische projecten en andere projecten, met bijzondere aandacht voor bepaalde specifieke projecten;
 - De follow-up van de elementen die recent in aanmerking zijn genomen in de RAB;
 - De follow-up van bepaalde thema's met betrekking tot de personeels- en organisatiekosten;
 - De voertuigenvloot van SIBELGA;
 - Het verbruik buiten het kader van contracten en de recuperatie van de schuldvorderingen van deze activiteit.
- 7) De verschillende gerapporteerde saldi:
 - Het saldo op de beheersbare kosten;
 - Het saldo op de billijke marge;
 - Het saldo op het niveau van de afschrijvingen;
 - Het saldo op het niveau van de embedded costs⁸;
 - Het saldo op de verschillende toeslagen (belastingen, heffingen, bijdragen ...), inclusief de analyse van de fiscale lasten;
 - Het saldo op de openbare dienstopdrachten (hierna ODO genoemd);
 - Het saldo op de ontvangsten (volume-effect);
 - Het saldo op de overdrachten en het gebruik van saldi;

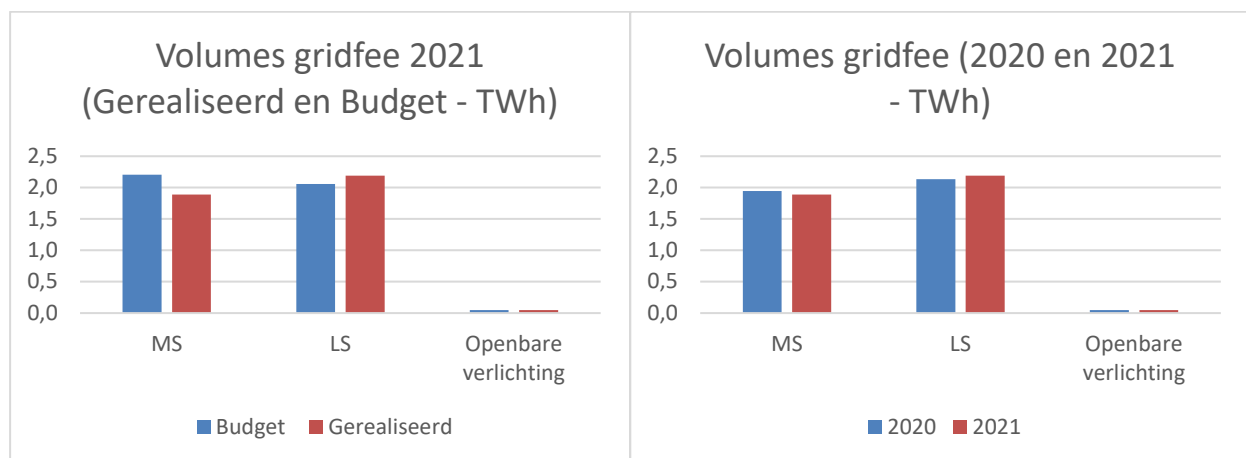
⁸ Financiële lasten

- Het saldo op de overige niet-beheersbare kosten, inclusief de coherente bestemming van de saldi;

7.1 Gedistribueerde volumes

Tijdens de controle ex post in 2020 is gebleken dat de gezondheids crisis in verband met de COVID-19-epidemie een invloed heeft gehad op de door SIBELGA gedistribueerde elektriciteitsvolumes, hoewel die invloed groter was voor de middenspanning (MS) dan voor de laagspanning (LS). Aangezien deze laatste hogere tarieven kent, was het effect op de inkomsten al bij al beperkt in 2020.

Het effect van deze crisis zet zich voort in 2021 voor de MS-volumes, die 3% lager liggen dan in 2020. De vorig jaar geconstateerde daling met 11% is dus afgeremd, maar de MS-volumes blijven aanzienlijk lager dan in het tijdperk vóór corona. Daarentegen hebben de LS-volumes zich hersteld tot het niveau van 2019 met een 6% hogere distributie dan was begroot voor 2021. Het gecombineerde LS/MS-verbruik bedraagt 4,126 TWh, dus 96% van het in het tariefvoorstel voorspelde volume.

Figuur 9: Gridfee-volumes: gerealiseerd 2021 - budget 2021 - gerealiseerd 2020

Het boekjaar 2021 leverde een overschot op van € 4.871.963 aan inkomsten ten opzichte van de begrote kosten, een duidelijke verbetering ten opzichte van voorgaande jaren (tekort van € -651.000 in 2020 en overschot van € +419.000 in 2019). Dit resultaat is te danken aan twee gecombineerde effecten:

- 1) De LS-volumes zijn teruggekeerd naar de normale toestand van vóór corona, zoals hierboven beschreven;
- 2) De verbruiksonvangsten van de voorgaande jaren bedragen € 3.635.188, een aanzienlijke stijging ten opzichte van € 1.403.998 in 2020. Deze ontvangsten zijn niet ex ante begroot.

Deze verschillen in inkomsten vertegenwoordigen onbeheersbare kosten overeenkomstig de toepasselijke methodologie en hebben een beperkte impact voor de DNG, via de reguleringsfondsen (zie het punt hierna).

7.2 Follow-up van de beslissing betreffende de ex-post-controle 2020

In de rapporten met betrekking tot het boekjaar 2020 werd correct rekening gehouden met de verschillende verworpen elementen en andere correcties van de saldi van het boekjaar 2021.

7.3 Verbonden ondernemingen of ondernemingen met een deelnemingsverhouding

Er waren in 2021 geen wijzigingen te melden in de participaties in handen van SIBELGA. De participaties van SIBELGA op 01.01.2021 en op 31.12.2021 zijn de volgende:

- 1) Brussels Network Operation (BNO): operationele dochteronderneming van SIBELGA (100% in handen van SIBELGA);
- 2) ATRIAS (waarvan SIBELGA 16,67% van de aandelen bezit).

BRUGEL heeft de jaarrekeningen van de dochterondernemingen en de verslagen van de commissarissen-revisoren geanalyseerd en formuleert in dit stadium geen enkele bijzondere opmerking.

Anderzijds heeft BRUGEL er zich tijdens zijn audit van vergewist dat er geen wijzigingen zijn in de:

- Kruissubsidiëring tussen de sectoren;
- Kruissubsidiëring tussen SIBELGA en haar dochterondernemingen;
- Niet-gereguleerde activiteiten: op basis van de ontvangen informatie wordt geen enkele niet-gereguleerde activiteit gedekt door de distributietarieven.

Besluit: de door BRUGEL uitgevoerde controle heeft geen enkele aanwezigheid van kruissubsidiëring aan het licht gebracht.

7.4 Geleverde inspanningen op het vlak van kostenbeheersing

De sinds de ex-post-controle van 2016 door SIBELGA aangehaalde elementen betreffende de inspanningen voor kostenbeheersing veranderen niet voor het jaar 2021.

SIBELGA moet inspanningen leveren in termen van kostenbeheersing om de kostprijs per eenheid van de getransporteerde energie zo laag mogelijk te houden terwijl het de opgelegde normen inzake de kwaliteit en de betrouwbaarheid van het distributienet eerbiedigt.

Op het niveau van de investeringen heeft SIBELGA de verschillen tussen de IP en de werkelijkheid voldoende gerechtvaardigd.

Wat betreft de IT-kosten werd de IT-roadmap (voor de organisatie van de opvolging van de IT-projecten en hun kosten) geïmplementeerd door de tariefmethodologie 2020-2024 (zie 6.7.6).

SIBELGA heeft transparant geantwoord op de verschillende vragen die BRUGEL over de uitgaven voor deze projecten heeft gesteld.

De verschillende diensten van BRUGEL voeren ook een permanente analyse uit van verschillende sleutelprocessen die verband houden met de kernactiviteit van SIBELGA als distributienetbeheerder.

7.5 Controle op de toepassing van de evolutie van het totale inkomen

BRUGEL heeft de controle uitgevoerd met naleving van de evolutieregels van het totale inkomen zoals voorgeschreven in punt 6.2.2 van de tariefmethodologie.

BRUGEL heeft geen enkele significante tekortkoming vastgesteld ten opzichte van deze verificaties.

7.6 Evolutieparameters van de RAB en van de berekening van het rendementspercentage van het gereguleerd actief

De distributienetbeheerder heeft de waarde van de RAB correct volgens de tariefmethodologie berekend.

De berekening van het rendementspercentage dat moet worden toegepast op het gereguleerd actief, is eveneens conform de tariefmethodologie. Ter herinnering, men bepaalt een minimum en een maximum met betrekking tot de risicovrije rente die in aanmerking wordt genomen in de berekening van het op het gereguleerd actief toe te passen rendementspercentage⁹.

De gemiddelde risicovrije OLO-rente op 10 jaar voor 2021 werd berekend op basis van de dagelijkse gegevens gepubliceerd door de Nationale Bank. Het gemiddelde berekende rendementspercentage bedroeg -0,010% voor 2021. Aangezien dit percentage lager is dan het minimum van 2,2%, werd het minimum opgenomen in het door SIBELGA bezorgde rapport.

⁹ Er werd een minimumdrempel van 2,2% en een maximumdrempel van 5,2% vastgelegd.

De andere parameters van de formule voor de billijke marge werden correct toegepast. De factor S bedroeg 67,22% in 2021 tegenover 69,51% in 2020.

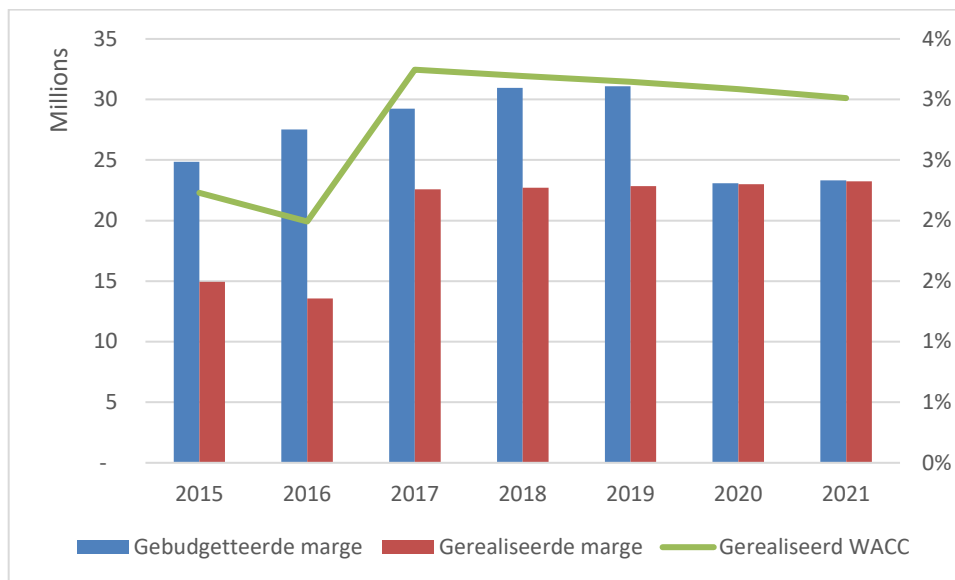
Het totale bedrag van de billijke marge elektriciteit dat door BRUGEL wordt goedgekeurd, bedraagt € 23.230.733 voor 2021, tegenover € 23.009.287 voor 2020.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Bedragen in euro</i>	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd
Bètafactor	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Risicopremie (%)	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
Risicovrije rente (OLO) (%)	0,86%	0,49%	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%
Totaal rendement ("WACC")	2,23%	1,99%	3,25%	3,19%	3,15%	3,08%	3,01%
Vergoeding FP's ¹⁰	3,03%	2,62%	4,35%	4,68%	4,40%	4,44%	4,48%
Winstmarge	14.953.624	13.564.548	22.581.376	22.714.851	22.836.804	23.009.287	23.230.733

Tabel 2: Berekeningsparameters voor de billijke marge

De gerealiseerde billijke marge komt zeer dicht in de buurt van de prognoses. Het tariefvoorstel 2020-2024 voorzag immers in het gebruik van de minimale OLO-rentevoet van 2,2%.

¹⁰ Deze berekening omvat de herwaarderingsmeerwaarde.

Figuur 10: Gerealiseerde, gebudgetteerde billijke marge en percentage van het WACC-rendement

7.7 Controle van het redelijke karakter van de kosten

In overeenstemming met de tariefmethodologie en meer bepaald de bijlage I "Door BRUGEL toegepaste criteria voor de evaluatie van het onredelijke of onnodige karakter van de elementen van het totale inkomen van de distributienetbeheerder" (hierna "*bijlage van de verwerpingscriteria*")¹¹ mogen de beheersbare en niet-beheersbare kosten (en kostenverminderingen) slechts ex ante en ex post in de tarieven worden verrekend voor zover BRUGEL ze niet heeft verworpen vanwege hun onredelijke of niet-noodzakelijke karakter voor, in het algemeen, de goede uitvoering van de taken die de geldende wetgeving of reglementering de distributienetbeheerder oplegt en, in het bijzonder, het behoud of de verbetering van de veiligheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net of de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten.

Het onredelijke of onnodige karakter van bepaalde kosten, dat hun verwerping rechtvaardigt, dient uitdrukkelijk gemotiveerd te worden. Onverminderd de tariefmethodologie van BRUGEL kunnen de elementen van het totale inkomen¹² die aan een van de volgende voorwaarden voldoen, als onredelijk of niet noodzakelijk worden beschouwd:

- Ze dragen niet doeltreffend bij tot de goede uitvoering van de geldende wettelijke en reglementaire verplichtingen waaraan de netbeheerder (DNB) onderhevig is, meer bepaald:

¹¹ <https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2019/nl/Methodologie-Criteria-evaluatie-na-concertatie-Elek.pdf>

¹² Ongeacht of ze als beheersbaar of niet-beheersbaar worden gecategoriseerd

- het in stand houden of verbeteren van de veiligheid, de doeltreffendheid en de betrouwbaarheid van het net volgens de standaarden van een behoedzame en toegewijde DNB of de kwaliteit van de dienstverlening aan de afnemers;
 - alle verplichtingen met betrekking tot de meetactiviteiten van de DNB;
 - alle verplichtingen waaraan de DNB onderhevig is als marktfacilitator.
- ze leven de berekeningsregels, methoden, besluiten en beslissingen niet na die door de wetgeving, de reglementering, de rechtspraak of BRUGEL worden opgelegd;
 - deze elementen en hun bedragen zijn niet voldoende gerechtvaardigd, rekening houdend met het algemene belang.

BRUGEL heeft aan de hand van de gedetailleerde analyse van de kosten van SIBELGA voor het boekjaar 2021 vastgesteld dat bepaalde elementen niet in overeenstemming zijn met de tariefmethodologie of met andere reglementaire bepalingen.

Daarom en in samenhang met de conclusies van de ex-post-controles van de voorgaande boekjaren heeft de raad van bestuur van BRUGEL in zijn vergadering van **XXX** 2022 beslist om bepaalde kosten als onredelijk te beoordelen. Deze onredelijke kosten zijn deels dezelfde als in 2019 en 2020 en BRUGEL stelt vast dat SIBELGA in 2021 identieke kosten heeft ingediend als die welke voordien al verworpen waren. BRUGEL is bijgevolg overgegaan tot de volgende controles en/of kosten:

7.7.1 Beheersbare kosten

7.7.1.1 De door SIBELGA betaalde schadevergoedingen voor afsluiting en administratieve boetes.

De reden voor de verwerping van de administratieve boetes is dat ze als onredelijk worden beschouwd omdat ze niet effectief bijdragen aan de goede uitvoering van de geldende wettelijke en reglementaire verplichtingen van de distributienetbeheerder en, in het bijzonder, het behoud of de verbetering van de veiligheid, de doeltreffendheid en de betrouwbaarheid van het net of de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten, door het feit dat deze kosten het gevolg zijn van een manifest foutieve uitvoering, of gepaard gaan met een verspilling van middelen en men ze had kunnen vermijden. Daarnaast stelt BRUGEL vast dat het totaal van de administratieve boetes gedaald is tegenover 2020.

Punten 2 en 16 van artikel 9^{quinquies} van de Elektriciteitsordonnantie stellen dat:

"[...] 2° de tariefmethodologie moet toelaten het geheel van de kosten op efficiënte wijze te dekken die noodzakelijk of doeltreffend zijn voor de uitvoering van de wettelijke of reglementaire verplichtingen die op de netbeheerder rusten alsook voor de uitoefening van zijn activiteiten; [...]

16° de tarieven moedigen de distributienetbeheerder aan om de prestaties te verbeteren, de integratie van de markt en de bevoorradingszekerheid te bevorderen alsook aan onderzoek en ontwikkeling te doen die nodig zijn voor zijn activiteiten door onder andere met zijn investeringsplannen en met de criteria van energie-efficiëntie rekening te houden;"

Uit het voorgaande blijkt dat de tarieven de doeltreffende kosten van de DNB moeten dekken om hem aan te zetten tot de prestaties.

Hoofdstuk VIIbis van de elektriciteitsordonnantie voorziet in een schadevergoedingsregeling voor de eindafnemers.

Wat betreft de artikelen 32ter en 32quinquies van de elektriciteitsordonnantie: deze artikelen voorzien in een schadevergoeding voor elke onderbreking of niet-conformiteit van de levering, in geval de DNB een fout heeft begaan.

BRUGEL besluit bijgevolg dat de op basis van deze artikelen toegekende schadevergoedingen verworpen dienen te worden op grond van de volgende redenen:

- De kosten als gevolg van fouten die de DNB heeft begaan, vormen geen noodzakelijke en doeltreffende kosten voor de uitvoering van deze opdrachten en mogen dus niet door de tarieven worden gedekt,
- De dekking van kosten als gevolg van fouten die de DNB heeft begaan, helpt de DNB niet zijn prestaties te verbeteren. De systematische dekking door de tarieven zou de DNB immers onvoldoende kunnen aansporen om zijn net beter te beheren en het aantal storingen te verminderen.

De bedragen van de voornoemde verworpen kosten zijn als volgt verdeeld:

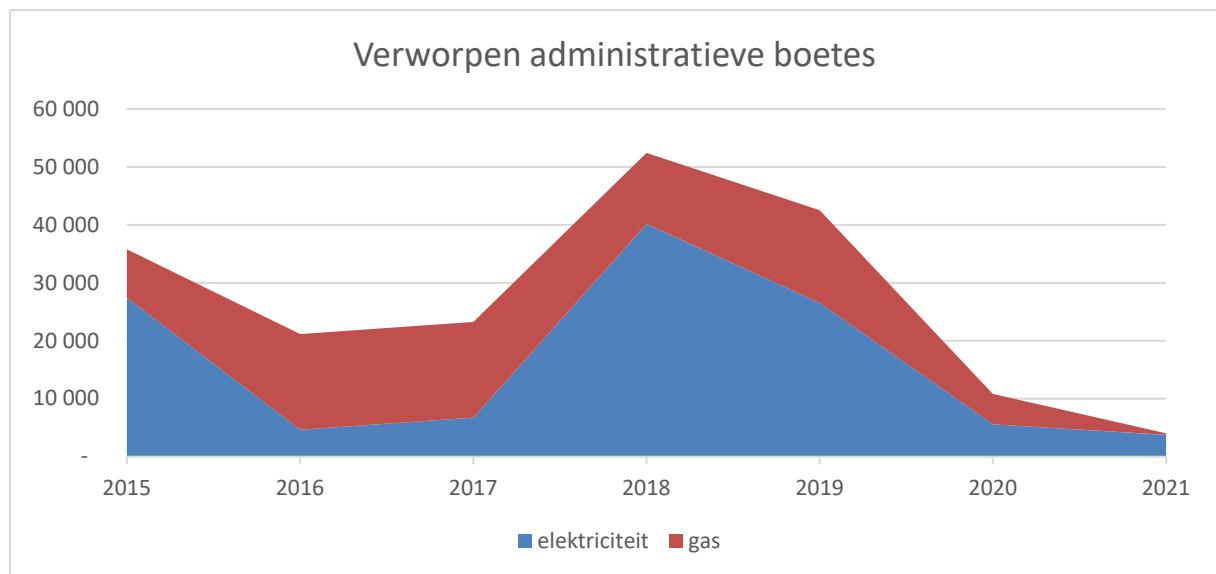
Kosten	Elektriciteit	Gas	Totaal
Verwerping van verkeersboetes	€ 0	€ 0	€ 896
Verwerping van administratieve boetes	€ 3775	€ 250	€ 4025
Verwerping van nalatigheidsinteressen	€ 0	€ 0	€ 0
Verwerping van schadevergoedingen voor afsluitingen	€ 68089	€ 0	€ 68089
Totaal	€ 71864	€ 250	€ 73010

Tabel 3: Details van de verworpen kosten

BRUGEL heeft herhaaldelijk gewezen op de noodzaak om de uitvoering van de door de Brusselse wetgeving vastgelegde schadevergoedingsregeling te verbeteren.

BRUGEL stelt vast dat SIBELGA sinds 2018 geen nalatigheidsinteressen heeft betaald. Deze kosten werden verworpen in 2016 en 2017, en zullen in de toekomst verder worden gevolgd. BRUGEL stelt ook vast dat het bedrag van de vergoedingen wegens afsluitingen duidelijk stijgt tot ongeveer € 23.000 na een stabiele periode sinds 2018.

Het totale te verwerpen bedrag voor de administratieve boetes, de nalatighedsinteressen en de schadevergoedingen voor afsluitingen bedraagt € 73.010 of een stijging tegenover 2020 (€ 34.843, +95%).

Figuur 11: Evolutie van de bedragen van verworpen administratieve boetes sinds 2015

7.7.2 Niet-beheersbare kosten

7.7.2.1 Erfgoed in de kijker zetten

De goedkeuring door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, op 6 mei 2021, van het verslag betreffende de uitvoering van de openbare dienstopdrachten inzake elektriciteit en gas voor het jaar 2019, gebeurde onder voorbehoud van "de verwerping van de kosten van installatie, onderhoud of verbruik van de lichten die zouden worden gebruikt in het kader van de valorisatie van het erfgoed"¹³.

De regering volgde hiermee een aanbeveling die BRUGEL had geformuleerd in het advies betreffende het verslag van de distributienetbeheerder over de uitvoering van de openbare dienstopdrachten inzake elektriciteit en gas voor het jaar 2019¹⁴.

In haar antwoorden op de vragen die BRUGEL heeft gesteld in het kader van het verslag over de uitvoering van de openbare dienstopdrachten voor het jaar 2020, verklaart SIBELGA wat volgt:

¹³ GRBC-AM-31.72092

¹⁴ <https://www.brugel.brussels/publication/document/adviezen/2020/nl/ADVIES-305-VERSLAG-openbare-dienstopdrachten-SIBELGA-2019.pdf>

- "[...] er is nooit enige uitvoering van verlichting aangerekend op het ODO-budget, [maar] dit is niet het geval wat betreft het verbruik en het onderhoud. Voor enkele gevallen van verlichting immers heeft Sibelga historisch gezien altijd deze kosten van verbruik en onderhoud op zich genomen."
- "het totaal van de onderhoudskosten in 2020 bedraagt € 3.986,74 en het totaal van de verbruikskosten in 2020 is gelijk aan € 58 050,70, of totale kosten van onderhoud en verbruik van € 62.037,44 in 2020."

BRUGEL heeft dus beslist een bedrag van € 69.012 te verwerpen van de kosten die SIBELGA heeft vooruitbetaald voor de openbare verlichting:

- € 2.686 voor de post "Onderhoud openbare verlichting";
- € 66.326 voor de post "Levering van energie aan openbare verlichting".

Gelet op het bovenstaande leven deze kosten immers "de berekeningsregels, methoden, besluiten en beslissingen niet na die door de wetgeving, de reglementering, de rechtspraak of BRUGEL worden opgelegd"¹⁵; in casu gaat het om een beslissing van de regering. Merk op dat BRUGEL bij de controle ex post 2020 een bedrag van € 62.037 had verworpen om dezelfde redenen.

Tevens past het erop te wijzen dat SIBELGA in haar antwoorden verklaart dat "deze installaties tijdens de komende jaren zullen moeten worden geregulariseerd (splitsing van de circuits, nieuwe vertakkingen realiseren, installatie van meters ...)". In het kader van de volgende controles zal BRUGEL toezien op de goede uitvoering van deze regularisaties.

7.7.2.2 Embedded costs

Punt 3, a) van de bijlage met betrekking tot de criteria die BRUGEL hanteert om het onredelijke of onnodige karakter van de elementen van het totale inkomen van de distributienetbeheerder te beoordelen bepaalt het volgende:

"a) Elk element waarvoor BRUGEL op voldoende wijze kan aantonen dat het niet het voorwerp heeft uitgemaakt van voldoende kostenbeheersing zal in principe als onredelijk worden verworpen (bijvoorbeeld, de in acht genomen rentevoet moet in lijn zijn met de meest gunstige rentevoeten geldend op de markt, de procedures van aankoop, inning van onbetaalde rekeningen, ... moeten doelmatig zijn). Wanneer vergelijking mogelijk is met ondernemingen van een soortgelijke omvang, met soortgelijke activiteiten en actief in een als equivalent beschouwde context (in functie van de economische context, regulatoire of reglementaire aspecten enz.) kunnen deze resultaten als bewijsbasis dienen."

In punt 4, h) van diezelfde bijlage wordt bovendien het volgende bepaald:

¹⁵ Door BRUGEL toegepaste criteria voor de evaluatie van het onredelijke of onnodige karakter van de elementen van het totale inkomen van de distributienetbeheerder":
<https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2019/nl/Methodologie-Criteria-evaluatie-na-concertatie-Elek.pdf>

"h) BRUGEL verwerpt verder in principe alle effecten op de tarieven voor zover deze het gevolg zijn van kennelijk onredelijk handelen, in die zin dat geen ander in redelijkheid oordelend persoon in dezelfde omstandigheden dezelfde handeling zou hebben gesteld."

Tot slot wordt in punt 1.1.3 vi. van de methodologie in verband met de financiële lasten (embedded costs) het volgende bepaald: "Hoewel deze lasten niet beheersbaar zijn, kan BRUGEL ze op basis van een gedetailleerde analyse verwerpen indien ze als onredelijk worden beschouwd." Dit onderdeel is dus bedoeld om aan te tonen dat de financiële lasten verbonden aan twee langetermijnleningen onredelijk waren in de zin van de punten 3, a) en 4, h) van bijlage I in verband met de afwijzingscriteria want:

- 1) een financieringskeuze op korte termijn zou aanzienlijk lagere financiële lasten hebben opgeleverd;
- 2) een deel van deze langetermijnleningen werd gebruikt om een kasstroomprobleem op korte termijn te financieren, wat in strijd is met de goede praktijken van een onderneming in een marktomgeving.

In de notulen van de raad van bestuur van SIBELGA van 04.05.2021 worden kritische opmerkingen van de revisor over het kasmiddelenbeheer van SIBELGA vermeld: "In zijn verslag over de liquiditeitstest zal E&Y een specifiek aandachtspunt opnemen over de kasbehoefte die in de projectie op 12 maanden voorkomen en waarvoor de directie nog geen formele bevestiging van de banken heeft gekregen ter bevestiging van deze herfinanciering, maar enkel blijken van belangstelling. Dit risico wordt door de directie en de leden van het auditcomité als miniem beschouwd; E&Y hield eraan te wijzen op de hoofdelijke aansprakelijkheid van de bestuurders jegens de vennootschap en jegens derden indien zij redelijkerwijs hadden kunnen weten dat de vennootschap na de uitkering van het dividend niet langer in staat was haar schulden terug te betalen."

De cashflowproblemen van SIBELGA na de uitkering van het dividend waren dus blijkbaar al op 04.05.2021 bekend en het was duidelijk dat SIBELGA de situatie wilde rechtzetten door een herfinanciering bij de banken. Merk ook op dat SIBELGA ervoor heeft gekozen het theoretisch maximaal uitkeerbare dividend uit te keren, zoals blijkt uit dezelfde notulen: "Uit deze berekening blijkt dat het maximaal uitkeerbare actief bij de afsluiting van het boekjaar 2020 € 39.959.880,02 bedraagt. Dit bedrag komt strikt overeen met de winst van het boekjaar, aangezien er geen beschikbare reserves zijn. De raad van bestuur legt bijgevolg de uitkering van een dividend van € 39.959.880,02 voor aan de algemene vergadering."

Minder dan twee maanden later sloot SIBELGA twee langetermijnleningen af:

- op 23.06.2021 een lening van € 12 M voor een periode van 10 jaar met een jaarlijkse rentevoet van 0,4950% bij de bank BNP Paribas Fortis;
- op 25.06.2021 een lening van € 12 M voor een periode van 15 jaar met een jaarlijkse rentevoet van 1,038% bij de bank Belfius.

Merk op dat deze twee leningen samen een totale langetermijnschuld van € 24 M opleveren, bijna het dubbele van wat in het tariefvoorstel 2020-2024 voor 2021 was gepland (€ 13 M).

Dankzij deze verhoging kon een negatieve kaspositie aan het eind van het boekjaar worden voorkomen. Die komt neer op € 7.891.951 voor de twee fluïda samen, een duidelijke daling ten opzichte van het jaar 2020 (€ 20.719.631). Toen BRUGEL hierover vragen stelde, verklaarde SIBELGA de daling van de cashflow door een laattijdige lancering van Atrias in november 2021, waardoor de facturering en de gridfee-vorderingen een uitstel opliepen dat goed was voor € 43 M.

BRUGEL stelt dan ook vast dat deze langetermijnleningen het mogelijk hebben gemaakt om een kasprobleem op korte termijn op te lossen, enerzijds veroorzaakt door een maximale dividenduitkering en anderzijds door een factureringsprobleem in verband met de lancering van Atrias.

BRUGEL heeft maatregelen genomen om de redelijkheid van de tariefgevolgen van het aangaan van deze twee leningen na te gaan. Twee elementen werden onderzocht:

- Zou een vergelijkbare onderneming in dezelfde omstandigheden een maximaal dividend hebben uitgekeerd op een moment dat de cashflow problematisch bleek en enkele maanden voor de lancering van een project dat bekend staat om zijn vertragingen, moeilijkheden en budgetoverschrijdingen?
- Zou een vergelijkbare onderneming in dezelfde omstandigheden langetermijnleningen hebben aangegaan om dit kasprobleem op korte termijn op te lossen, aangezien kortetermijnleningen zoals commercial papers interessanter zijn uit het oogpunt van de financiële lasten en de tijdelijkheid van de verbintenis? Bij wijze van voorbeeld meldt BELFIUS op zijn website het volgende: "De rentevoet op een CP-belegging wordt bepaald op de datum van uitgifte. De referentierentevoet is de Euribor. De rente van het CP wordt berekend op basis van een kalenderjaar van 360 dagen."¹⁶ BRUGEL stelt vast dat het Euribor-tarief voor het jaar 2021 gelijk was aan -0,549% en dat BELFIUS de emitterende bank was voor een van de twee langetermijnleningen die SIBELGA in 2021 heeft afgesloten. BRUGEL heeft dus onderzocht of de financiële lasten het voorwerp zijn geweest van een toereikende kostenbeheersing.

BRUGEL erkent trouwens dat in het tariefvoorstel voor 2021 was voorzien in langetermijnleningen voor een bedrag van € 13 M, gezien de structurele behoefte aan langetermijnfinanciering van elektriciteit.

Geconfronteerd met deze vragen heeft SIBELGA de volgende argumenten aangevoerd:

- de distributie van elektriciteit heeft structureel nood aan langetermijninvesteringen, aangezien de afschrijvingen die niet compenseren. De twee langetermijnleningen waren bedoeld om in deze langetermijnbehoefte te voorzien.
- De markt voor leningen kende in 2021 een historisch lage rente.
- SIBELGA is niet van plan te lenen in 2022 en verwacht € 150 M te lenen in 2023. De leningen zullen dan in totaal € 174 M bedragen voor de tariefperiode, minder dan de € 180 M waarin in het tariefvoorstel was voorzien.
- Deze langetermijnleningen werden gebruikt om de markt te peilen met het oog op de belangrijke vervaldatum van financieringen in 2023.

Na analyse van de verstrekte antwoorden verwerpt BRUGEL deze financiële lasten niet in de ex-post-controle 2021 om de volgende redenen:

- BRUGEL begrijpt dat SIBELGA de geplande leningen heeft vervroegd om te profiteren van het lagerenteklimaat en dat zij niet van plan is de langetermijnleningen over de hele tariefperiode te verhogen;
- het besluit om in 2021 meer te lenen is achteraf gezien gunstig gebleken in het licht van de stijgende rente;

¹⁶ https://www.belfius.be/imagingservlet/GetDocument?src=mifid&id=EPPGENECOMPAPER_NL

- een deel van de langetermijninvesteringen zal worden gebruikt om te voorzien in een structurele behoefte op lange termijn.

BRUGEL zal echter bijzondere aandacht besteden aan het totale bedrag van de door SIBELGA aangegane leningen op lange termijn en aan de rentevoet op de financiële markten tijdens de tariefperiode. Indien een van deze twee elementen in tegenspraak is met de hier door SIBELGA aangevoerde argumenten, behoudt BRUGEL zich het recht voor om bij toekomstige ex-post-controles de in dit deel geanalyseerde lasten te verwerpen. Bovendien zal BRUGEL ook aandacht besteden aan de mogelijke nieuwe cashflowproblemen veroorzaakt door een maximale dividenduitkering en aan de manier waarop SIBELGA deze cashflowproblemen zal oplossen.

7.8 Algemene voorstelling van de gerapporteerde saldi

7.8.1 Voorstelling van de beheersbare saldi 2021

Voor het boekjaar 2021 werd, in overeenstemming met de methodologie, slechts een gedeelte (€ 616.720¹⁷) toegerekend aan de netbeheerder en werd het andere deel overgebracht naar het tariefreguleringsfonds.

Bedrag in €	Saldo van het boekjaar 2021
Voorgesteld saldo	€ -1.233.441
Aan het gerealiseerde aangebrachte correcties	€ -71.864
Goedgekeurd saldo	€ -1.305.305

Tabel 4: Beheersbare saldi 2021

Met deze verwerpingen weigert BRUGEL dat de opbrengsten van de netbeheerder (uit de Brusselse distributietarieven) voor de betaling van deze kosten worden gebruikt.

¹⁷ Voor correcties

7.8.2 Voorstelling van de niet-beheersbare saldi 2020

Bedragen in €	Saldo ¹⁸ van het boekjaar 2021
1. Verschil als gevolg van de indexering van het budget van de beheersbare kosten	€ 684.989
2. Afschrijvingen	€ -1.004.379
3. Openbare dienststopdrachten	€ 5.678.375
4. Embedded costs	€ -491.876
5. Billijke marge	€ -93.353
6. Overgedragen saldi en gebruik van de saldi	€ -5.914.042
7. Toeslagen (incl. Ven.B)	€ 42.257
8. Overige niet-beheersbare kosten	€ -2.795.894
9. Verschil van de volumes	€ -4.871.963
Gepresenteerde saldi	€ -8.765.887
Door BRUGEL aangebrachte correcties	€ -69.012
Goedgekeurde saldi	€ -8.834.899

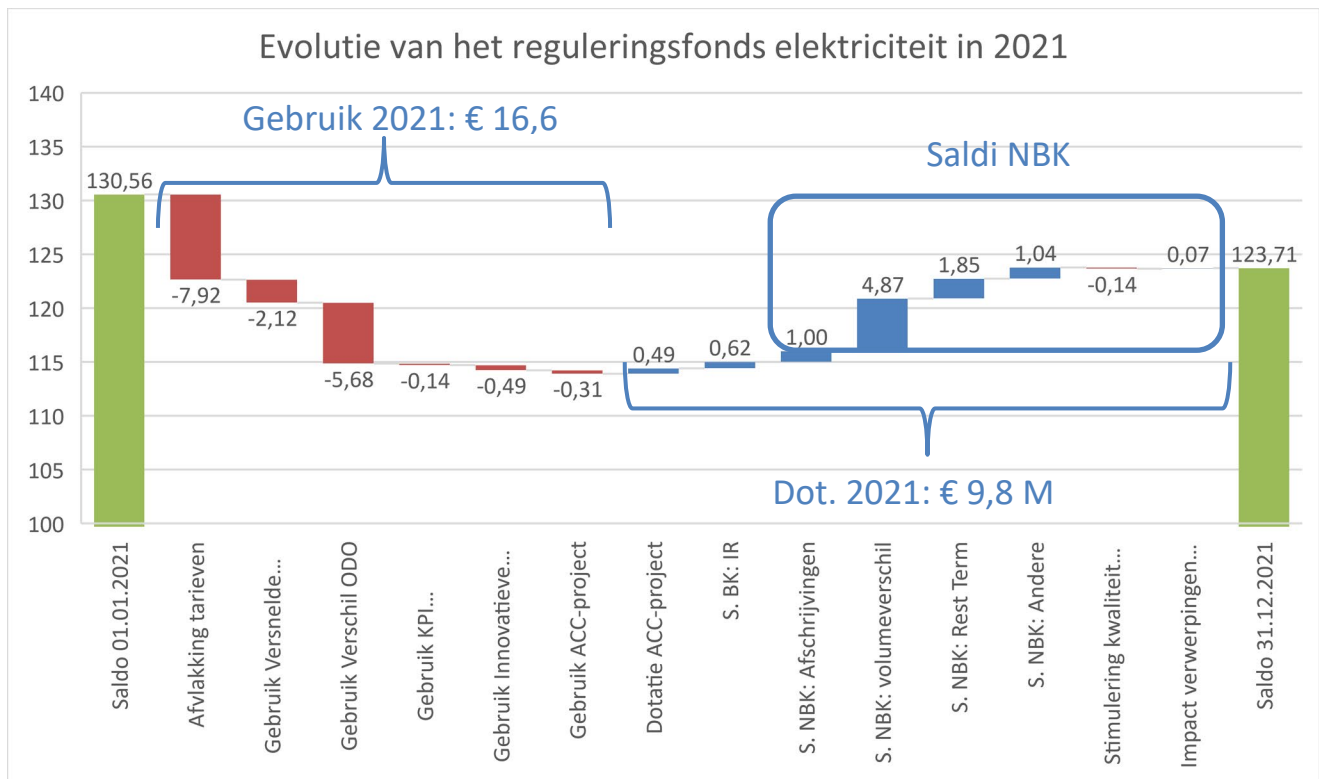
Tabel 5: Niet-beheersbare saldi 2021

Met deze verwerpingen weigert BRUGEL dat de opbrengsten van de netbeheerder (uit de Brusselse distributietarieven) voor de betaling van deze kosten worden gebruikt.

¹⁸Een negatief saldo stemt overeen met een tariefschuld van SIBELGA en moet aan de verbruikers worden terugbetaald. Een positief saldo stemt overeen met een tariefvordering van SIBELGA en moet door SIBELGA worden gerecupereerd.

8 Evolutie van het tariefreguleringsfonds elektriciteit

De volgende grafiek toont de evolutie van het tariefreguleringsfonds elektriciteit tussen 01.01.2021 en 31.12.2021.

Figuur 12: Evolutie van het tariefreguleringsfonds elektriciteit in 2021

De toepassingen zijn voornamelijk het gevolg van de versnelde afschrijving van de meters en van de afvlakking (vermindering) van de tarieven, zoals bedoeld in het tariefvoorstel.

De dotatie 2021 (€ 9,8 miljoen) bestaat voornamelijk uit:

- Het aan het reguleringsfonds toegevoegde deel van het saldo op de beheersbare kosten (€ + 0,6 miljoen). Ter herinnering, in naleving van de in de methodologie bedoelde stimulerende regulering wordt de helft van de eerste 10% van het budgetoverschot toegewezen aan de resultatenrekening en wordt de andere helft teruggestort in het reguleringsfonds.¹⁹ Voor 2015 werd het saldo op de beheersbare kosten volledig toegevoegd aan het resultaat van SIBELGA.
- De saldi op de niet-beheersbare kosten worden volledig in het reguleringsfonds gestort. In 2021 waren de saldi op de niet-beheersbare kosten hoger dan in 2020. Het grootste verschil

¹⁹ Merk op dat deze "tunnel" vroeger 5% bedroeg. De tunnel van 10% werd ingevoerd door beslissing 2016/110-39 en betreft de jaren vanaf 2017.

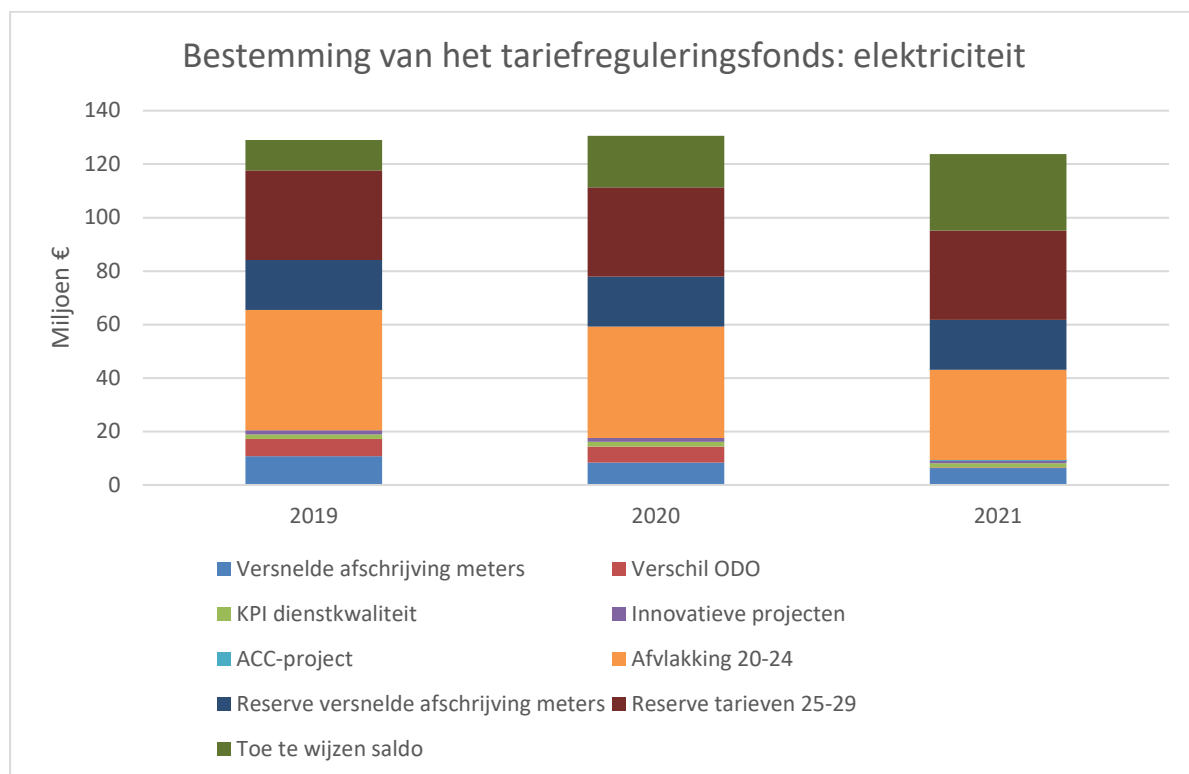
heeft betrekking op de kosten in verband met het verschil van de volumes (€ +4,9 M). Het op een na grootste verschil betreft de kosten in verband met de Rest Term (€ +1,9 miljoen), waarvoor de prognoses zeer willekeurig zijn en de door SIBELGA genomen voorzieningen blijken te geven van veel voorzichtigheid. In geval van storning leiden deze voorzieningen tot verhogingen van het reguleringsfonds.

Aangezien het effect van de verwerpingen waartoe bij een ex-post-controle is besloten, wordt toegerekend aan de saldi op de niet-beheersbare kosten van het volgende jaar, doet zich een temporaliteitsprobleem voor in een context van hoge inflatie, zoals we die sinds het begin van dit jaar kennen. BRUGEL behoudt zich het recht voor om deze verwerpingen te corrigeren met de reële inflatie die bij toekomstige ex-post-controles wordt vastgesteld.

9 Bestemming van het tarieffonds

De tariefmethodologie voorziet in de oprichting van een tarieffonds bij de netbeheerder dat wordt gevoed door de verschillende tariefsaldi. Met dit tarieffonds kunnen bepaalde uitgaven worden gedekt die waren gebudgetteerd maar kunnen er ook bedragen worden gereserveerd om uitgaven na deze periode te dekken.

De volgende grafiek toont de evolutie van de bestemming tussen 2019 en 2021.

Figuur 13: Evolutie van de bestemming van het tariefreguleringsfonds elektriciteit

De toewijzing van het tarieffonds verandert aanzienlijk in 2021, na een periode van weinig veranderingen in 2019-2020. Met name de toewijzing voor de financiering van het verschil in ODO daalt van € 6 M naar € 300.000 als gevolg van het hoge gebruik dat in figuur 13 wordt belicht. Evenzo daalt de toewijzing voor het afvlakken van de tarieven voor 2020-24 aanzienlijk, namelijk van € 41,6 M tot € 33,7 M. Het toe te wijzen saldo verhoogt daarentegen van € 19 M naar € 29 M.

10 Beslissingen

Gelet op de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op de ordonnantie van 8 mei 2014 tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de gas- en de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gas- en de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegenisretributies inzake gas en elektriciteit;

Gelet op de tariefmethodologie die van toepassing is op de beheerder van het distributienet elektriciteit die actief is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op het jaarverslag van SIBELGA betreffende het bedrijfsresultaat 2021 bezorgd aan BRUGEL op 15 maart 2022;

Gelet op de analyse van de regulatoire saldi, zoals gerapporteerd door SIBELGA, uitgevoerd door BRUGEL;

Gelet op de e-mail van 22 april 2022 van BRUGEL betreffende de vraag om aanvullende informatie;

Gelet op het antwoord van SIBELGA op de vraag om aanvullende informatie van BRUGEL, bezorgd op 1 juni 2022;

Heeft de raad van bestuur van BRUGEL beslist:

- a) de regulatoire saldi zoals gepresenteerd in de initiële verslagen van SIBELGA te verwerpen;
- b) de gecorrigeerde regulatoire saldi gepresenteerd in punten 7.8.1 en 7.8.2 van dit document te aanvaarden, op voorwaarde dat SIBELGA de aangebrachte correcties in het boekjaar 2022 boekt;
- c) het bedrag van € 285.623 toe te kennen bij wijze van vergoeding voor de resultaten die SIBELGA heeft behaald in het kader van de stimulerende regulering van de doelstellingen.

BRUGEL zal bij zijn ex-post-controle van de jaarrekening van SIBELGA 2022 toezien op de naleving van deze beslissing door SIBELGA.

11 Algemeen voorbehoud

BRUGEL heeft deze beslissing goedgekeurd en heeft zich uitgesproken over de regulatoire saldi 2021 (elektriciteit) van de netbeheerder SIBELGA op basis van alle elementen waarover zij beschikte.

Als bij latere controles zou blijken dat de informatie foutief is en eventueel moet worden aangepast, kan BRUGEL zijn beslissing herzien.

BRUGEL behoudt zich het recht voor nog verantwoordingselementen te onderzoeken en te vragen met betrekking tot het redelijke karakter van bepaalde elementen van het totale inkomen in de loop van de volgende jaren.

Aan SIBELGA wordt gevraagd eventuele opmerkingen, materiële en/of rekenfouten die deze beslissing zou kunnen bevatten binnen 10 dagen volgend op haar betekening mee te delen.

12 Beroep

Tegen deze beslissing kan beroep worden ingesteld bij het Marktenhof van Brussel in overeenstemming met artikel 9septies van de Elektriciteitsordonnantie. Op grond van artikel 30octies van de Elektriciteitsordonnantie kan, onverminderd de gewone rechtsmiddelen, bij BRUGEL een klacht worden neergelegd tegen deze beslissing met het oog op de heroverweging ervan. Deze klacht heeft geen opschortende werking.

* *

*